

Klimaatfonds, maar gedeeltelijk ook met andere Vlaamse of lokale overheidsmiddelen gefinancierd moet worden.

- (3) Maatregelen met een hoge overheidskostenefficiëntie kunnen een hogere cofinanciering uit het VKF ontvangen.

Nieuwe maatregelen die bijdragen aan het realiseren van de Vlaamse klimaatdoelstellingen

Energetische maatregelen in de bouwsector

Uitfasering stookolie in sociale appartementsgebouwen: 650.000 euro

Binnen de sociale huisvestingssector zijn er nog meer dan 400 appartementen die met stookolie worden verwarmd, goed voor een 80-tal installaties. Voor een aantal van die locaties heeft VMSW reeds een totaal renovatie of vervangingsgebouw ingepland. Voor de overige wordt bekeken op welke manier de stookolie-installaties op de beste manier kunnen worden omgeschakeld naar een warmtepomp. Afhankelijk van de situatie kan bv. worden gekozen voor een geothermische of een hybride warmtepomp. Voor de uitdienstname van de stookolie-installaties worden extra VKF-middelen voorzien om zo versneld te komen tot een volledig nulgebruik van stookolie in de sociale huisvesting.

Energiesubsidies sociaal wonen: 5.357.000 euro

We plannen een oproep voor experimentele en innovatieve proefprojecten rond binnen sociale woningbouw, we leggen hierbij de klemtoon op o.a. een experimentenoproep rond snelle renovatie, isolatie en energetische ingrepen waarbinnen regelluwte mogelijk is.

Schoolinfrastructuur: 5.300.000 euro

In deze regeerperiode investeren we via het masterplan scholenbouw 2.0 3 miljard euro in schoolinfrastructuur. Deze investeringsgolf geeft ons de kans om schoolgebouwen duurzamer en klimaatvriendelijker te maken.

Via de behandeling van de infrastructuurdossiers van de schoolbesturen bij AGION en GO! maken we het verouderde onderwijspatrimonium op een structurele manier energie- en klimaatvriendelijker zowel via nieuwbouw, renovatie als kleinere werken. Voor nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties gelden voor schoolgebouwen sinds 2021 BEN-eisen (Bijna-Energieneutraal). Infrastructuur die aan deze eisen voldoet, leunt dicht aan bij wat op de langere termijn (2050) voor het hele niet-residentiële patrimonium wordt beoogd.

Om de klimaattransitie van de investeringen van de schoolbesturen nog te versnellen ondersteunen we de initiatieven die in de mededeling van de VR van 17 december 2021 (VR 2021 1712 DOC.0459/1BIS) werden aangekondigd met extra middelen uit het Vlaams klimaatfonds (VKF) teneinde te komen tot een echte schoolklimaatwinst.

Ondersteuning definitieve uitdienst name van oude stookolieketels in het onderwijs: 1.600.000 euro

Scholen zullen financieel ondersteund worden bij het definitief uit dienst nemen van oude stookolieketels. Deze maatregel betekent een voortzetting van de gelijknamige maatregel die aan de VR werd meegedeeld op 18 december 2020 (VR 2020 1812 MED.0431/1BIS), en op 17 december 2020 (VR 2021 1712 DOC.0459/1BIS). Het bijkomende budget van 1,6 miljoen euro is integraal bestemd voor cofinanciering van Agion, en is aanvullend aan de middelen die voorzien zijn voor de hierboven beschreven maatregel 'Schoolinfrastructuur' en aan de 1,6 miljoen euro zoals vermeld in de mededeling VR van 17 december 2020.

Actieplan Energie-efficiëntie van de Vlaamse Overheid: 4.000.000 euro

Alle entiteiten van de Vlaamse overheid moeten jaarlijks een primaire energiebesparing van 2,5% realiseren en in 2030 een CO₂-reductie bereiken van 40% t.o.v. 2015. Deze doelstellingen zijn van toepassing op de gebouwen en technische infrastructuur in gebruik van de entiteiten van de Vlaamse overheid. Ingevolge de goedgekeurde visienota van 5 november 2021 met bijkomende VEKP-

////////////////////////////////////

maatregelen, zullen deze doelstellingen aangescherpt worden naar respectievelijk 3% en 55%. Om entiteiten aan te sporen de doelstellingen te bereiken, organiseert het VEB jaarlijks een oproep waarmee entiteiten ondersteund kunnen worden voor de uitvoering van energie- en CO₂-besparende maatregelen. De middelen die binnen deze oproep worden verdeeld, zijn afkomstig uit een jaarlijkse afroaming van de energiebudgetten van entiteiten van de Vlaamse overheid. Om energiebesparende investeringen versneld te kunnen uitvoeren, kunnen daarnaast VKF-middelen toegevoegd worden aan de oproep die VEB organiseert. Dit geeft een extra impuls aan de voorbeeldrol van de overheid en draagt ook bij tot een versnelde realisatie van de doelstellingen die vervat zitten in artikel 5 van de EER.

Versterkt beleid voor groene warmte: 8.150.000 euro

Voor het behalen van de doelstellingen inzake hernieuwbare energie zet Vlaanderen, naast zonne- en windenergie, sterk in op de verdere ontwikkeling van groene warmte. Bepaalde aspecten van groene warmte die leiden tot broeikasgasreducties in de niet-ETS sectoren komen in aanmerking voor VKF-cofinanciering. De bijkomende middelen zullen dus gebruikt worden om het beleid rond groene warmte te versterken. De aanleg van warmtenetten wordt momenteel al financieel ondersteund via regelmatige calls voor groene warmte, restwarmte en warmtenetten, georganiseerd door VEKA. Hoewel we hiermee een jaarlijkse aangroei van de Vlaamse warmtenetten van 250 GWh beogen, blijkt slechts 6% van de afnemers uit huishoudelijke klanten te bestaan, voornamelijk nieuwbouw. De stimulans ontbreekt om bestaande residentiële woningen aan te sluiten. Een eerste deelmaatregel zal dus bestaan uit een aansluitpremie voor bestaande residentiële gebouwen op te starten.

Heroriënteren van de premies ten behoeve van ecologische duurzaamheid en klimaatneutraliteit in toeristische logies: 1.000.000 euro

Toerisme Vlaanderen geeft jaarlijks premies aan toeristische logies voor infrastructuurprojecten. Deze investeringen kunnen ook slaan op ecologische duurzaamheid, aangezien er vanuit de sector een duidelijke vraag bestaat om hierin te investeren. De middelen uit het VKF zullen gebruikt worden om de huidige logiesubsidies deels te oriënteren richting klimaatneutraliteit. Het bijkomende budget van 1 miljoen euro is aanvullend aan de 1 miljoen euro zoals vermeld in de mededeling VR van 17 december 2020 (VR 2021 1712 DOC.0459/1BIS).

Klimaatmitigatie in de landbouw en bodemkoolstofopslag

Ondersteuning van het PAS-beleid waar het leidt tot structurele vermindering van methaan- en lachgasuitstoot door varkens: 12.246.331 euro

De VKF-middelen worden deels gebruikt in cofinanciering met VLIF-steun voor investeringen in vloer- en putsystemen die methaanproductie van varkens verminderen, en deels voor begeleiding van vermindering van het aantal varkensplaatsen in Vlaanderen waar het in combinatie met de middelen uit de PAS-provisie gebruikt wordt.

Per varkensplaats kan men rekenen op gemiddeld 0,24 ton CO₂-eq per jaar, waarvan 55% afkomstig van de mestopslag. De middelen die ingezet worden voor een definitieve schrapping van varkensplaatsen definitief zorgen voor een emissiedaling met factor 1. De middelen die ingezet worden voor investeringen in vloer- en putsystemen zorgen voor een emissiedaling met minimum factor 0.5 op het aandeel mestgassen.

Groenblauwe infrastructuur en natte natuur met focus op CO₂-captatie: 5.358.000 euro

Aanvullend op de werking van het Vlaams Rampenfonds gaan we in de gemeenten getroffen door de recente watersnood waterbeherende maatregelen nemen. De focus zal liggen op natuurgebaseerde oplossingen met CO₂-captatie ter vrijwaring van wateroverlast waarmee landbouwgronden en woongebieden geconfronteerd worden.

////////////////////////////////////

Volgende stappen

In de loop van 2022 dient elke minister voor deze aangekondigde maatregelen een gedetailleerde aanvraag in voor cofinanciering vanuit het VKF, conform de procedure beschreven in de visienota van 29 oktober 2021. Hierbij zorgt elke minister:

- voor de raming van het niet-ETS of LULUCF BKG-reductiepotentieel, raming van de investeringskosten (met onderscheid Vlaamse of lokale overheid – derde betrokken partijen) en raming van de jaarlijkse kosten en jaarlijkse opbrengsten/besparingen. Het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap stelt hiertoe een sjabloon ter beschikking, aangepast aan het nieuwe bestedingskader;
- voor agendering op de Vlaamse regering van de geselecteerde maatregelen;
- dat de geselecteerde maatregelen in lijn zijn met de geldende staatssteunregels.

De herverdelingen voor de klimaatmaatregelen kunnen gebeuren tesamen met het regeringsdossier, gecoördineerd in het najaar door het VEKA of bij begrotingsaanpassing. Daar de middelen niet decentraal zullen worden geruiterd, zal enkel herverdeeld worden wat kan worden aangerekend in 2022.

Op basis van de geraamde overheidskostenefficiëntie en de terugverdientijd zal het maximale cofinancieringspercentage worden bepaald conform de regels van de visienota van 29 oktober 2021. Het resterende bedrag van de overheidskosten van deze klimaatmaatregelen zal door de entiteiten zelf moeten worden gefinancierd. Deze financiering kan bestaan uit middelen van de eigen entiteitsbegroting of andere begrotingsposten van de Vlaamse of lokale overheid.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

